
Informatiebulletin 'Stad en Ambt Doesborgh' nr. 122, mei 2017

Alle correspondentie: Postbus 1, 6980 AA Doesburg - of E-mail: info@deroodetooren.nl

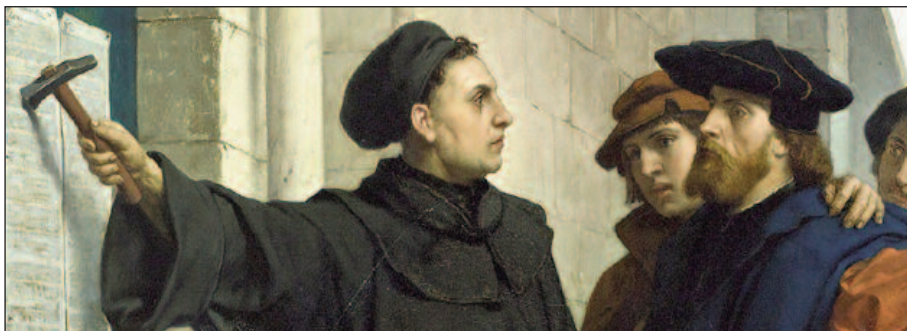
Stad en Ambt Doesborgh: historische vereniging voor Doesburg, Angerlo, Bingerden, Giesbeek, Lathum, Bahr, Bevermeer, Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Donderdag 11 mei 2017:

BIJZONDERE LEZING

20.00 uur in Het Meulenhuis, Bergstraat 48 te Doesburg

**EFFECTEN VAN DE REFORMATIE
OP HET MAATSCHAPPELIJK LEVEN, o.a. IN ONZE REGIO**

Donderdag 11 mei a.s. bijzondere lezing in het kader van 500 jaar Reformatie, in Het Meulenhuis, Bergstraat 48, Doesburg, aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).

EFFECTEN VAN DE REFORMATIE OP HET MAATSCHAPPELIJK LEVEN, o.a. IN ONZE REGIO

door de heer Henk Folmer te Wychen

Hoe en waarom kwam het tot de 16e eeuwse kerkelijke hervorming, die we nu nog kennen als: de Reformatie? Deze vraag leidde bij Henk Folmer tot een literatuurstudie, die meerdere jaren in beslag nam, om op genoemde vragen een goed antwoord te krijgen.

De heer Folmer zocht nog meer vragen uit. Wat herinnert er nu nog aan deze kerkelijke omwenteling? Echter ook de vraag hoe het kan dat 17 generaties later, er toch nog wel van tijd tot tijd enige irritatie over en weer is, tussen protestanten en rooms-katholieken. Wat merkten allerlei groeperingen en maatschappelijke organisaties in de vijf eeuwen hierna hier nog van? Wat zijn nu om ons heen, nog aanwijsbare gevolgen van deze turbulente periode uit onze kerkelijke en nationale historie?

Gezien het vele verzamelde studiemateriaal besloot Henk Folmer lezingen te gaan geven. Gaandeweg viel het op, dat het publiek vooral wilde horen hoe die Hervorming er toen aan toe ging in hun eigen regio. En wat herinnert in hun leefgebied hier nog aan. Van vrijwel alle streken in Gelderland en de aangrenzende delen van Brabant, is inmiddels veel van dergelijke gewenste informatie in deze lezing opgenomen.

Henk Folmer heeft jarenlang een intensieve studie gedaan naar zowel de maatschappelijke ontwikkelingen die het proces van reformeren in de 16e eeuw hebben versterkt, alsook naar de wederzijdse beïnvloeding van Reformatie en maatschappij in de periode van eind 16e eeuw tot en met de 20e eeuw.

EFFECTEN VAN DE REFORMATIE OP HET MAATSCHAPPELIJK LEVEN, o.a. IN ONZE REGIO

lezing door de heer Henk Folmer te Wychen

*op donderdag 11 mei a.s. in Het Meulenhuis, Bergstraat 48,
Doesburg, aanvang 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).
Leden gratis, niet-leden Euro 5,00 p.p.*

Bij de afbeeldingen:

Op pagina 1: *schilderij van Ferdinand Pauwels (1517): Luther presenteert zijn 95 stellingen.*

Pagina 2: *Beeldenstorm in een kerk omstreeks 1630, Dirck van Delen (Heusden, 1604/05-Arnemuiden, 16 mei 1671). Olieverf op paneel. Collectie Rijksmuseum Amsterdam.*

Een man op een ladder heeft een strop om de hals van een heiligenbeeld gelegd; beneden staan drie mannen klaar om het van zijn sokkel te trekken. Rechts is een beeld op brute wijze doormidden geslagen. In augustus 1566 vernielden fanatieke protestanten altaarstukken, beelden en misgerei in talloze kerken in de Nederlanden. Een zwarte bladzijde in de geschiedenis, die niet vaak in beeld is gebracht. Dit paneel van Dirck van Delen is het enige bekende schilderij met de verbeelding van een beeldenstorm uit de tijd van de Tachtigjarige Oorlog.

PERIODIEKE BEZORGING INFORMATIEBULLETIN

Onze informatiebulletins worden in ons werkgebied altijd door enkele vrijwilligers en bestuursleden bezorgd. Voor onze vereniging betekent dit een behoorlijke besparing op de portokosten.

Voor de binnenstad van Doesburg zoeken we vanaf het volgende nummer nog een tweetal vaste bezorgers. Het zou erg fijn zijn als er enkele leden zich hiervoor beschikbaar willen stellen.

De frequentie is ongeveer 6x per jaar. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij Carel Rensing, telefoon 0313-473147.

STOLPERSTEINE WORDEN WEER GEPOETST

Ter herinnering aan de weggevoerde inwoners werden in mei 2009 in de stoep/straat voor hun woonhuis van destijds tien zgn. ‘Stolpersteine’ aangebracht. Op de ‘stenen’ is een messingplaatje aangebracht met daarop gegraveerd de naam, geboortedatum, deportatie-/overlijdensjaar en plaats.

Hannie Sternfeld, die de oorlog overleefde, koos voor haar omgekomen vader Maurits Sternfeld, voor een plexiglas plaatje. Dit plaatje is aangebracht op de achtergevel van het woonhuis van toen aan de Philippus Gastelaarsstraat. Zij had moeite met de gedachte dat er ook in deze tijd weer over de omgekomenen zou worden gelopen.

Het project Stolpersteine, van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig, heeft in heel Europa een enorme weerklank gevonden. Berlijn was in 1994 de eerste plaats waar dergelijke ‘struikelstenen’ geplaatst werden voor de voormalige woonhuizen van slachtoffers van het naziregime. Inmiddels zijn in 1600 steden en dorpen verspreid over Europa ruim 60.000 van deze gedenkstenen geplaatst.

Voor belangstellenden hebben we enige tijd geleden een uitgebreide folder samengesteld met het complete verhaal, de foto’s van de gedeporteerde inwoners, hun huizen en de synagoge. De folder is gratis in Streekmuseum De Roode Tooren verkrijgbaar.

Dit jaar gaan we, nu voor de derde keer, samen met leden van Scouting Doesburg alle Stolpersteine weer schoonmaken en poetsen. Hiervoor komen we samen op zaterdag 13 mei in ons museum om 10.00 uur. Na een inleiding gaan de Scouts in groepjes op pad met hun poetsspullen. Na afloop is er nog een korte afronding in het museum. Uiteraard zijn belangstellenden van harte welkom.

TWEE PRACHTIGE STADSGEZICHTEN VAN DOESBURG AAN COLLECTIE VAN DE ROODE TOOREN TOEGEVOEGD

Onlangs werd de verzameling van ons museum uitgebreid met twee zeer bijzondere schilderijen; olieverf op paneel.

Beide een gezicht op Doesburg met de Martinitoren, de twee windmolens en het grote statige huis van meester Walch vanaf de Ooipoortwal (de huidige Barend Ubbinkweg). Op de voorgrond de IJssel/haven.

Het linker schilderij is gemaakt door Hermanus Everhardus Rademaker en gedateerd 1852. Dit paneel is enkele weken geleden geschonken door de familie Viëtor en is afkomstig uit het bezit van hun Doesburgse oud-tante Catharina Maria van 't Haaff (1887-1979). Op dit moment wordt het schilderij grondig gerestaureerd.

Het rechter werk is in 1863 geschilderd door G.H. de Ridder en hebben we onlangs op een veiling kunnen aankopen. Van De Ridder hebben we helaas geen gegevens. Ook in diverse databases is geen informatie over hem te vinden. We hopen binnenkort via archiefonderzoek, o.a. in het stadsarchief, een en ander over hem te weten te komen.

De gelijkenis van beide werken is verbazend. Van dit zelfde tafereel zijn van enkele andere schilders ook nog werken uit de tweede helft van de 19e eeuw bekend. Heeft het schilderij van Rademaker als voorbeeld gediend, gaf hij de andere schilders les en zat men regelmatig op deze plak aan de IJssel? Misschien vinden we ooit nog het antwoord op deze vragen.

VESTINGWANDELINGEN 2017

Zoals reeds eerder vermeld organiseren we dit jaar, bij voldoende deelname, weer een aantal Vestingwandelingen naar de Hoge Linie. Veel aandacht voor de vestingbouw en Menno van Coehoorn en natuurlijk ook voor de Wallen als uniek natuurgebied.

De data voor dit jaar zijn zaterdag 20 mei, 24 juni, 16 september en 14 oktober. We vertrekken om 10.00 uur bij het viaduct Van Middachtenweg/Panovenweg. Deelname alleen na opgave (tijdens openingsuren) bij Streekmuseum De Roode Tooren, telefoon 0313-474265 of per email museum@deroodetooren.nl.

VRIENDEN VAN DE ROODE TOOREN

De minimum bijdrage per jaar hiervoor is Euro 50,-. Onderstaand onze 'Vrienden':

- Warenhuis Staarink	Markt 7	Doesburg
- ARCX Monumentenzorg	Bergstraat 41	Doesburg
- Monumentenvereniging 15 april 1945	Koepoortstraat 20	Doesburg
- Doesburgsche Mosterdfabriek	Boekholtstraat 22	Doesburg
- Stadsbierhuys De Waag	Koepoortstraat 2	Doesburg
- Coffee Fresh Westhoff bv	Rijksweg 20a	Drempt
- Hubo Bouwmarkt	Verhuellweg 1b	Doesburg
- Autorijschool Wim Steintjes	Dreef 34	Drempt
- Glasatelier Jevaba	Meipoortstraat 23	Doesburg
- BMV Advies	Innovatieweg 13c	Doetinchem
- Restaurant De Liefde	Ph. Gastelaarsstraat 5a	Doesburg
- Restaurant De Bonte Hond	Roggestraat 8	Doesburg
- Garage Schel BV	De Koppeling 1	Angerlo
- JRS Bedrijfsupport	Rietmaat 36	Doesburg
- LekkerszenZo	Kerkstraat 6	Doesburg
- Chinees Restaurant Xiang Man	Meipoortstraat 54	Doesburg
- Café Du Midi	Meipoortstraat 1	Doesburg
- Heel Metaal BV	Edisonstraat 28	Doetinchem
- Timmer- en aannemersbedrijf De Vries bv	Zelhemseweg 14	Hummelo
- Revelman Woonkunst	Grutstraat 41-47	Doetinchem
- Hillenaar Optiek	Kerkstraat 21	Doesburg
- Rootz Hair and Care	Kerkstraat 12	Doesburg
- Youprinting.nl	Edisonstraat 60	Doetinchem
- Viking Adventure Sports	Meipoortstraat 55	Doesburg
- Robaard Interieurbouw	Doormansingel 16	Doesburg
- Diabola	Gildeweg 20	Drempt
- Etos Doesburg	Meipoortstraat 11a	Doesburg
- Hoog&Kamp Makelaars	Kerkstraat 31	Doesburg
- Sonneveld Rijwielen	Gasthuisstraat 20	Doesburg
- Kunstburg Artsupplies Art & Gifts	Kerkstraat 34	Doesburg
- Doesburgkunst.nl	Burg, Nahuysingel 34	Doesburg
- Guido J. Hengeveld Schilderijenrestaurateur	Kerkstraat 29	Doesburg
- Zilvermederij Blok	Roggestraat 12	Doesburg
- Te Lindert Notaris	Kraakselaan 5a	Doesburg
- Cafeteria Reinders	Kraakselaan 61-63	Doesburg
- J.W.J. Derksen v.o.f.	Verhuellweg 29	Doesburg
- Intec Specialistische Reiniging bv	Leigraafseweg 25	Doesburg
- Wijnkoperij Van Ditmars	Gasthuisstraat 10	Doesburg

schilderijenrestaurateur

Guido J. Hengeveld

